

Literatur-, Kunst- og Theater-Blad.

Udgivet af A. P. Liunge. Trykt i det Schulziske Officin.

Fredagen den 15de Marts 1822.

Theatret.

Der Leu sucht den Buffon für sein Theater;
Da schnitt Gesichter, zum Debüt, ein Kater;
"Gott!" sprach der Leu, "zum Publicum der Katen,
Die wahre Komik meidet Sprung und Fragen"!

Tirsdagen den 5te Marts opførtes paa det Kongelige Theater: Aubrys Hund, ny Farce i 1 Act af P. A. Wolff, oversat af Professor Rahbek, R. af D. —

Da denne Farces Forfatter ikke alene er en talentfuld dramatiske Digter, men ogsaa en af de mest udmarkede levende tydste Skuespillere, tor Reft. formode, at følgende Mællneriske Charakteristik af ham vil interessere dette Blads Læsere. — Jo større Fremskridt en Nation gjor i sin æsthetiske Dannelse, desstire Banskeligheder har den dramatiske Kunstner at overvinde. Der, hvor man forhen lod sig noie med Esterligning af den sædvanlige, for Alle let kjendelige Virkelighed og med visse almindelige Fremstillingsformer, der vil man nu see ideale Billeder og i Fremstilleren finde en sand Sjælemaler. Man besøger Skuespillet ikke mere blot for at udfylde nogle Timer paa en let morende Maade, hvortil en om end blot taalelig Underholdning var tilstrækkelig, men man venter og fordrer en dybere indgaende Beskjæftigelse for Hånd og Hjerte, en Nybelse ved tanker og Følelse, man vil ikke blot see det, som Digterens Phantasie har skabt, giengivet ganske i samme Hånd, men man troer endog at borde forbre af Skuespilleren, at han stundom maa forbedre den underordnede Digter og fuldende hans Digting, hvor den synes mangefuld. Det er indlysende, at dertil udfor-

dres en hoi Grad af Hånd og Dannelse, saavel som mangfoldige Kunstsakrer, der ikke ere lette at erhverve; thi hvorledes vil Skuespilleren vel sætte sig ind i Tider, som han af Historien ikke kjender, hvorledes og kun for Hieblikke kunne tilgå sig Silværelse og Væsen af Personer, hvis indre Liv paa ingen Maade svarer til hans. Med Rette tor derfor en Skuespiller, der nærmer sig dette ovenfor antydede Monstre, giøre Fordring paa Rang iblandt sande Kunstners øresulde Selskab. Han er ingenlunde at betragte blot som tjenende værktøi for en høiere Genius, Digteren, men som en selvstændende Hånd. At den Kunstner, om hvem vi i det Følgende skulle tale, hører i denne Classe, derom er der iblandt hans Samtidige kun een Stemme. — Pius Alexander Wolff er født i Augsburg, blev opdraget under udmarkede Læreres Veiledning, og bestemt til den lærde Stand. Udrustet med en levende Indbildningskraft, dyb Følelse, sin Tagtagelsesgabe og et skarpt Ølik, og understøttet af et fjont Udvortes og et, alle Følelsens og Tankens Nuancer let og utvungen betegnende, Organ, synes han af Naturen ligesom bestemt til fremstillende Kunstner. Dette Kalb fulgte han, og optraadte 1804 som Medlem af Hoftheatret i Weimar, der, som bekjendt, var Høisædet for Smagen og den dramatiske Kunst i Thüringen. Her dannede han sig under en Schiller og Goethe, og blev, da den Første døde, den Sidstes Yndling og Høreste Kunst-Discipel. Længe havde man i Thüringen været tvivlaadig om, hvilket man skulle erkjende for den fremstillende Kunstners høieste Maal. Efterat de Franskes store manererede Pragt, conventionelle Pathos og mere declamatoriske end dramatiske Fremstillesmaade, især i det høiere Drama eller Tragoedien, var

forbigaaes med Taushed. — Derefter opførtes Hr. Funcks diverterende Divertissement med Charakteerbande, der ikke, som de fleste andre Divertissementer, er divers fra at divertere, men som virkelig er divertisant. De tre sorte Negere med Tambourins vare tre rasse Gutter, der endnu havde fortjent et almindeligere Bisald, end det de få, da de udførte deres ikke lette Partier med den høieste Precision og Vivacitet. De andre Solopartier udføres ligeledes med meget Held; den gracieuse Mad. Schall, Mad. Jansens Anstand og Lethed, Dhrr. Funcks og Larchers smagfulde Dans og Hr. Weiles Kunstsærlighed i Spring og Sving danne et interessant og fortrinligt Heelt. —

Australis.

Kunst.

Thorvaldsen arbeider nu paa et Mindesmerke for Seierherren ved Leipzig og Paris, Feltmarsallen Tyrsten af Schwarzenberg. Feltherren staar paa en Piedestal, hvorpaa i Basrelief er anbragt hans Triumphindtog i Leipzig. Paa begge Sider staar tvende allegoriske quindelige Figurer: Nemesis og Freden; paa de tre Trin af Piedestallen hviler en Löve. —

Canovas Statue af Washington forestiller ham i det Moment, da han skriver sin Afsteedsadresse til Folket. Han sidder i en gammelromersk Sella, hans hoire Knæ tjener ham til at skrive paa; det venstre Been er stjodeslost henstrakt. I den ene Haand holder han Pennen, med den anden en Papirrulle; for hans Fodder ligger Marshalstaven og et romersk kort Sverd. Hans Costume er ligeledes romersk. Hoved og Hals ere blottede; en snevert tilsluttende Tunica, kort Braccae, et Belte om Livet, paa hvilket Medusahovedet o. a. classiske Betegnelser ere anbragte, denne hans Klædedragt. Statuen er af hvidt fint Marmor; saaledes ogsaa Godthukket, paa hvis fire Sider der er anbragt Basrelieffer, som forestille Hovedmomenter af Heltens Liv. —

Den Alt efterlignende Rossini har nylig faaet en heel Hærskare af Vaudeviller at komponere, af hvilke han har valgt sig "Hunden fra Montangis". I denne agter han (ester det franske Blad: Courier de spect) blandt andet i

Ouverturen at anbringe en Salve af Hundegjøen. — Han er, som bekjendt, engageret i London. Den Benesiceforestilling, ved hvilken han tog Afsteed fra Theatret St. Carlo i Neapel, inddragte ham 1800 Dukati (omtrent 4,500 Kr. b.). Hans ved denne Lejlighed componerede Afsteedscantate skal kun være middelmaadig. —

I en i de tydste Blade i denne Tid meddeelt Skrivesel fra en tydse Tonekunstner, der i nogen Tid opholdt sig i London, berettes følgende mærkelige og charakteristiske Tildragelse:

Paa den i nogle Theater Seasons i London herførende Yorkhærlighed for Rossini (en sand Rossinimanie) fortalte nylig en dersæt til Hamborg ankommen Kunstner et mærkværdigt Gremmel. Ved sit Ophold i London havde han indtil Tredhed seet sig møt paa de nye Rossiniske Operaer. Pludselig anmeldte man engang Figaros Estermaal, ny Opera af Rossini. Fortrolig med Mozarts geniale Composition, der bærer samme Navn, var det den tydse Virtuos modbydeligt, at høre maaskee den selvsamme Text scandaliseret paa den næste følgelige italienske Maneer og derved desto smerteligere erindres om det Mozartiske Meisterworks Forglemmelse. Han besluttede dersør ikke at gaae i Theatret; dog Kiedsmelighed, Nygjerrighed og selv den hemmelige Forudsæelse af den Triumph, at kunde drage en ret haandgribelig Parallel imellem øgte musikalske Kraft og moderne Svaghed og Afseftination, førte ham i Skuespilhuset. Orchesteret stemmer i D dur. Gi, ei! tænker vor Virtuos. Ouverturen begynder. Mozarts Thema — fort, ganske fra Begyndelsen indtil Enden Wolfgang Amadeus Mozart. Imidlertid beroliger han sig dog; bekjendt med den nye Italieners Egenhed, ikke altid at componere Ouverturer til sine Operaer, eller at afferdige dem som en overslodig Bitting, finder han det endog meget bravt og ret velkomment, og takker hos sig selv Musikkirectoren, fordi han ved denne kraftige Forret har styrket til de mange Bonbons og Sodheder. Men man tænke sig hans Forbauselse, da han med nogle grusomme Lemlestelser hører Mozarts Figaro droge forbi sit Die og Dre, lige fra Begyndelsen til Enden. Han troer neppe sine egne Sandser og seer endnu engang efter Comodieplacaten; men med store Bogstaver staar der endnu ganske tydeligt: Figaro, Opera af Rossini! — Dette har tildraget sig i Aaret 1821, si fabula vera, i London, i et af de største og berømteste Operahuse i Verden!

Man tegner sig for dette Blad, hvorfaf et No. udgaaer hver Fredag, hos Udgiveren, boende i lille Grønnegade (ny Adelgade) No. 320, første Sal, og i den Schulz'ske Boglade paa Højbroplads No. 51.